



RĪGAS DOMES PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTS  
**PILSĒTVIDES ATTĪSTĪBAS PĀRVALDE**

Tālrunis 67105816, e-pasts: pad@riga.lv  
www.rdpad.lv

Tikšanās ar profesionālajām organizācijām par  
jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādi

## PROTOKOLS

2013.gada 21.martā

Rīgā

Nr.2

Sanāksme tiek atklāta plkst.10:30

Amatu ielā 4, 305.telpā.

**Sanāksmi vada:**

I.Purmale – Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītāja

**Sanāksmē piedalās:**

***Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta pārstāvji:***

I.Sirmā – Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Pilsētvides plānošanas nodaļas vadītāja, pārvaldes vadītāja vietniece

M.Liepa-Zemeša – Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Pilsētvides plānošanas nodaļas galvenā teritorijas plānotāja

S.Kalvīte – Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Sabiedrības iesaistes nodaļas vadītāja

Z.Miķelsone – Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Pilsētvides plānošanas nodaļas galvenā teritorijas plānotāja

L.Līdaka – Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Pilsētvides plānošanas nodaļas galvenā teritorijas plānotāja

G.Jankovska-Galzone – Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Pilsētvides plānošanas nodaļas vides pārvaldības galvenā projektu vadītāja

G.Bičevska – Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Pilsētvides plānošanas nodaļas galvenā ĢIS speciāliste - teritorijas plānotāja

V.Salienieks – Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Pilsētvides plānošanas nodaļas Transporta infrastruktūras plānošanas inženieris

A.Krūze – Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes vadītājs

G.Ruskuls – Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvalde Stratēģiskās plānošanas nodaļas vadītājs

**Organizāciju pārstāvji:**

G.Princis – Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”, direktors

E.Bērziņš – Latvijas arhitektu savienība

T.Kokins – Laikmetīgās arhitektūras informācijas centrs

M.Eisaka – Latvijas arhitektu savienība, Jauno Arhitektu apvienība, Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte

H.Gūtmane – Latvijas ainavu arhitektūras biedrība, IU, Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte

A.Kušķis – Biedrība Latvijas Teritoriālpilnotāju asociācija, valdes loceklis; Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Vēsturiskā centra plānošanas nodaļas vadītāja vietnieks

I.Miķelsone – Jauno Arhitektu apvienība, RTU

G.Gāgane – Latvijas ainavu arhitektūras biedrība

I.Rukšāne - Latvijas ainavu arhitektūras biedrība, Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte, ALPS

M.Markova – Latvijas ainavu arhitektūras biedrība

S.Zāģere – Latvijas ainavu arhitektūras biedrība, ALPS, Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte

J.Štekels – Latvijas Būvinženieru savienība

R.Krūskopa – Sabiedriska organizācija Latvijas Būvinženieru savienība, arh.

I.Niedole – Sabiedriska organizācija Latvijas Būvinženieru savienība, arh

G.Grikmane – Latvijas arhitektu savienība

R.Bula – Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”, direktora vietniece

J.Lediņš – Latvijas ainavu arhitektūras biedrība

I.Aizstrauta – Sabiedriska organizācija Latvijas Būvinženieru savienība, Latvijas arhitektu savienība

**Sanāksmi protokolē:**

I.Žubure - Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Sabiedrības iesaistes nodaļas galvenā speciāliste

**Darba kārtībā:**

Profesionālo organizāciju informēšana par jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādi, par Sabiedrības iesaistes programmu.

**I.Purmale:** Atklāj sanāksmi, iepazīstina ar sevi, informē par darba kārtību. Īsumā izstāsta par jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādi, par plānošanas procesu. Informē, ka pašreiz plānam ir sākuma stadijas izpētes un izzināšanas posms, tāpēc nepieciešams klātesošo profesionālais viedoklis. Aicina uz klausīt sagatavotās prezentācijas.

**M.Liepa-Zemeša:** Prezentācija par jaunā Rīgas teritorijas plāna izstrādi.

**S.Kalvīte:** *Prezentācija par sabiedrības līdzdalības programmu Rīgas teritorijas plāna izstrādes laikā.*

**I.Purmale:** Aicina pāriet pie jautājumu un diskusiju daļas. Mums interesē ko jūs par to domājat? Varbūt jautājumi vispirms par to, ko mēs stāstījām.

**G.Princis:** Jautājums par darba uzdevumu – vai viņš šobrīd ir, vai viņu šobrīd var precizēt, vai tiks precizēts, vai viņš ir skaidrs visiem, jums, iesaistītajiem, kāda ir tā uzdevuma daļa, vai ir skaidri uzdevumi, kas jāizdara, kādā laikā?

**I.Purmale:** Darba uzdevums, tas ko Māra teica, ir ar RD lēmumu pagājušā gada jūlijā apstiprinātais, tas ir ļoti vispārīgs, jo tajā brīdī nebijām izstrādājuši šādu darba procesa shēmu. Viņš bija pietiekami vispārīgs, lai varētu aptvert vienkārši jauna teritorijas plāna izstrādes iespējamību, nosakot konceptuāli, pārskatot iepriekšējā plāna risinājumu atbilstoši sociāli ekonomiskajiem apstākļiem un situācijai, jaunu plānojumu. Šinī brīdī mēs esam identificējuši visas galvenās problēmas, jautājumus ar ko mums būs jāstrādā, nepieciešamās izpētes. Līdz ar to šis uzdevums ir jāprecizē, jādetalizē. No mūsu puses ir svarīgi, ka ar domes lēmumu jau apstiprinām mūsu redzējumu, lai pēc tam no domes vadības puses nebūtu pārmetumi, ka vēl kaut ko piecerējam klāt un, ka termiņš atkal tik garš, vienkārši dome pieņem lēmumu, apstiprināt arī to redzējumu, ko mēs jums šodien prezentējam un visas tās problēmas. Līdz ar to viņiem būtu jānodrošina tas resurss, pretējā gadījumā termiņi ievilksies. Līdz ar to mums nepieciešama detalizētākā uzdevuma pārapsūtināšana.

**G.Princis:** Kad jūs to plānojat?

**I.Purmale:** Tuvākajā laikā, tāpēc mēs konsultējamies gan ar NVO, gan ar jums. Lai saprastu vai mēs esam pietiekami kvalitatīvi izstrādājuši šo procesu, vai visu esam sapratuši, izpratuši un varbūt ir lietas, kas ir papildināmas. Piem., iepriekšējā sanāksmē mēs palikām pie tā, ka nākamreiz, kad tiekamies ar NVO, droši vien arī ar jums, tad pārrunāsim šo precizēto darba uzdevumu visa plānojuma izstrādei un uzdevumus Tm plānojumiem. Jo pagājušajā sanāksmē bija nesaprašanās par kuriem uzdevumiem mēs vispār runājam. Tātad ir viens galvas uzdevums visa plānojuma izstrādei, kas apstiprināts ar lēmumu un tad būs uzdevumi Tm plānojumiem, kuri nebūs ar lēmumu apstiprināti, bet tie būs ar savstarpējo vienošanos, kā mēs strādājam ar šiem plānojumiem.

**I.Purmale:** Vēl kādi jautājumi?

**E.Bērziņš:** Jautājums – bet drīzāk viedoklis. Radās pirmais iespaids, ka ir daudz domāts, bet process izskatās, ka te būtu taisna iela, neredzēju, ka ir atgriezeniskā saite būtu iekšā. Pieļauju, ka mēs sākam 10 tematiskās tēmas. Ja trūks kāda izpēte (jo visas iespējamās izpētes sākumā nevar paredzēt), jo, cik es saprotu, visas izpētes balstītas uz veco plānojumu, process attīstās, mans ieteikums būtu – pirms jauno uzdevumu stipriniet, padomājiet par iespējām – atgriezties atpakaļ un kaut ko vēl papētīt.

**H.Gūtmane:** Sākumā iespaids - drausmīgi daudz izdarīts!!! Pilnīgs pagrieziens – man liekas, paņemta pilnīgi pareiza taka. Ļoti labi. Papildinājums tam, ko Edgars teica – kad radījāt tematisko un plānojuma shēmu. Shēmā. Skatījos Solvitas līdzdalības programmu. Starp sabiedrības līdzdalību un izpēti, viņas jums ir pilnīgi atrautas, viens vienā pusē, otrs otrā pusē. Vai nevar atgriezenisku bultiņu, par ko runāja Edgars? Ko tas nozīmē. Pirmais, kas ienāk prātā, iesaista universitāšu, profesionālo organizāciju pētījumus paralēli. Tas, kas jums ir vajadzīgs, tie jautājumi, kas jums jānoskaidro, ir iespējams uzreiz iestrādāt programmas gan bakalaura, gan maģistra līmenī. Tā būtu ļoti liela palīdzība, un ja sakāt, ka nav līdzekļu, tas ir viens resurss, ko iespējams izmantot.

**M.Liepa-Zemeša:** Runājot par Universitātēm, jau esam uzrunājuši universitātes un esam aicinājuši uz sadarbību. Aktivitāte nav bijusi liela, piedāvājumā no viņu puses, kā viņi

redz šo sadarbību. Tajā pašā laikā mēs esam izanalizējuši pētniecības darbus, jo tas ir resurss, kas stāv universitāšu arhīvos, to esam jau izdarījuši.

**H.Gūtmane:** Visu iespējams savienot ar visu – studentiem vajag tēmas. Cilvēki, kuri studē, jau strādā pie bez maz vai visām tēmām, ko esat minējuši.

**M.Liepa-Zemeša:** Jā, ar to mēs strādājam. Ir jau dažas tēmas, jau arī agrāk esam devuši. Maģistra darbi par dzīvojamiem rajoniem, par šo pakalpojumu pieejamību, apkaimēm.

**H.Gūtmane:** Tātad tā bultiņa praktiski nav uzzīmēta, bet viņa eksistē?

**M.Liepa-Zemeša:** Jā, viennozīmīgi.

**H.Gūtmane:** Par kombināciju un saistību ir jautājums. Vai Būvvalde ir iesaistīta kādā veidā, piem., septembrī paredzētajā pasākumā – Apkaimju sanāksmēs. Jo projekti notiek visā pilsētā, un katrs projekts ienes kaut kādus komunikācijas traucējumus. Vai nav iespējams apkaimju sanāksmes organizēt arī daļēji par degošām tēmām, kaut kādus projektus, ko nepieciešams apspriest un savienot tās 2 lietas?

**S.Kalvīte:** Pēc Lieldienām uzrunāsim šādā kārtībā arī BV, būs sanāksme ar Būvvaldi. Ceram, ka citas RD struktūrvienības un BV mūs atbalstīs un dosies ar mums uz šīm sanāksmēm. Baidos, ka 2 tēmas apvienot šīs sanāksmes ietvaros nevarēs.

**H.Gūtmane:** Nav 2 tēmu apvienošana. Domāju, ka daļa jums ir savas idejas par sanāksmēm un daļa, lai izmantotu veikto apspriešanu. Piem., nesens gadījums par būvniecību Āgenskalnā, tirdzniecības centrs jāizbūvē. Palīdzēt gan attīstītājiem, gan BV, izskaidrot iedzīvotājiem, par ko šodien runājām. Vajag izmantot reālo ikdienas situāciju, tam, lai plānotu. Plānošanas process ir process visā Eiropā, pasaulē. Ja ir process, grūti domāt par risinājumiem. Problēma un risinājumi ir saistīti ar konkrēta mērķa izpildi. Kā Jūs atzīmējat, 20 gadus plānojām, rezultātu nav, neviens neņem galvā tos plānus. RD jau 20 gadus nevar pārliecināt (jebkāda vara politiskā) strādāt pēc plāna. Varbūt jāņem nost vārdus **problēma** un **risinājums** un sistemātiski visus līmeņus saistīt ar konkrētām parādībām, darbībām. Piem., iestrādāt esošos projektus problemātiskus un neproblemātiskus, lai izskaidrotu – kas plānošana, gan, lai noskaidrotu visas nesaskaņas projekta izstrādes laikā. Ieteikums – visu piesaistīt pie reālās dzīves.

**I.Purmale:** Precizē vai pareizi saprata. Ieteikums – skaidrojumu vai plānojumu sasaistīt ar konkrētiem piemēriem no dzīves, par konkrētiem projektiem (uzbūvētiem, neuzbūvētiem, vēl ieceru stadijā)?

**H.Gūtmane:** Jā. Tā ir viena ideja, kas ienāca prātā saistībā ar septembrī paredzētām sanāksmēm. Bet nelietotu vārdu **reālās dzīves** izmantot kā piemēru. Tie nav piemēri, tā ir dzīve. Neizmantojot viņus kā piemērus, bet savienot plānošanas procesu kā jūsu domāšanas procesu. Tas nav rezultāts, tas ir process.

**I.Purmale:** Mēs esam mūžīgā procesā.

**H.Gūtmane:** Tam ir milzīga priekšrocība. Priekšrocība, ka informācija paliek ne tikai kā informācija, bet notiek sadarbība. Sadarbības rezultātā tiek radīta uzticība. Uzticība kā pamats plānošanai un projektēšanas process. Jo cilvēki vairāk uzticēsies, jo labāk pilsētā ies uz priekšu. Galvenais, visas lietas, kas šodien notiek tāpēc, jo neuzticamies viens otram, nevaram īstenot kaut ko. Tikko notiek konkursi, tiek īstenoti, vai pārtraukti, vai atkārtoti – tikai tāpēc, ka nav šī lieta. Tas ir ļoti svarīgi.

**T.Kokins:** Pievienojos Helēnai. Plānojums kaut kas jauns un apsveicams. Kas man pietrūkst sākumā ir lielā vīzija, lielais mērķis – uz kurieni Rīga iet, kādu mēs gribam Rīgu redzēt. Norādu potenciālo risku - pārāk sadrumstalots, kaut kādam redzējumam vajadzētu būt.

**I.Purmale:** Izlaidām stratēģisko sadali.

**M.Liepa-Zemeša:** Runājam nevis par risinājumu, bet par procesu. Stratēģija ir darba uzdevums.

**T.Kokins:** Mazs piezīmējums – vārda transporta vietā (viena no mazajām tematiskajām tēmām) lietot mobilitātes terminu, jo mērķis nav atrast risinājumu trolejbusam, tramvajam, autobusam, ir pārvietot cilvēku no - uz -. Trešā lieta – attiecas uz tematisko plānojuma daļu, šobrīd sadarbībā ar Satiksmes departamentu – es izstrādāju Rīgas centrā ielu infrastruktūras attīstības stratēģiju, kas formāli balstīts tieši velo lietā, pēc būtības tas attiecas uz visu ielas telpu kā tādu, dzelzceļa loku ietverot. Es labprāt iesaistītos, bet tā varbūt atsevišķa saruna.

**I.Purmale:** Paldies.

**I.Miķelsoņe:** Sajūsmā par strukturēto pieeju. Radīja uzticību. Šķiet – grūtākā daļa ir sabiedrības iesaistīšana. Tas ir tas, kas iztrūkst, fundamentālu tradīciju trūkums. Tam vajadzīgs ilgs laiks un radoša pieeja – kā dabūt to kā nav. Vienkārši nav šīs tradīcijas. Jo kad bija pilotprojekts „Radi Rīgu”, tā bija lielākā problēma, tās apkaimēs iztrūka šis mazais, uzticamais punktiņš, pie kā cilvēks, viņš kaut ko zina, viņš kaut ko var pateikt, viņš var izpausties. Tā būtu lokalizācijas nepieciešamība, tendence, kas radītu uzticību. Ļoti vienkāršs paņēmieni. Struktūru izveidot katrā no šīm apkaimēm.

**I.Purmale:** Tāds bija mūsu mērķis ejot uz apkaimes sanāksmēm (nezinu, kā mums tas izdosies) – vai viņiem izdosies izvēlēti savu grupu līderi, kas varētu nākt uz mūsu darba grupām, runāt par risinājumiem. Nezinu kā izdosies.

**I.Miķelsoņe:** Tieši uzticamība no iedzīvotājiem ir minimāla.

**I.Purmale:** Viņi neuzticas ne mums, ne pašiem sev.

**H.Gūtmane:** Uzticība ir pazudusi 20 gadu laikā. Jūs to darāt pēdējā brīdī. Liekas, ka varēs ielēkt šajā aizejošā vilcienā, kad cilvēki vispār pārstās viens otru redzēt un sveicināties uz ielām. Cerība, ka izdosies. Tas būs grūti izdarāms. Bija vērtīga NVO piezīme, ka nepieciešams politiķis un politiķa atbildība katrā apkaimē, tas ir ļoti vērtīgi. To ko Ilze teica. Vēl viens elements – apkaimē jāveido struktūra. Darbiem – saistītiem ar plānošanu, projektēšanu, ar pasākumiem (jo viss notiek pasākumos) un pasākumus visu laiku ir jāuztur, t.nož., struktūra – RD, PAD, BV - struktūra, kura nodarbojas ar katras apkaimes dzīves uzturēšanu. Varbūt tas ir Labklājības departaments, jo tagad ir izstrādāta „Veselīgs rīdzinieks - veselā Rīgā” stratēģija. Viņu domas ir, ka jāizveido struktūra, kura sistemātiski strādā tieši apkaimju līmenī, savieno plānošanu ar reālo dzīvi un cilvēku vajadzības. Cilvēkiem neinteresēs visa Rīga, bet cilvēkiem ir savas intereses, ar viņiem ir jāstrādā.

**I.Purmale:** Ar to mēs rēķināmies.

**H.Gūtmane:** Visiem ir jādomā, kaut kādā veidā pārliecināt domes struktūras, ka šis administratīvais ķermenis ir vajadzīgs, viņš citās zemēs ir un viņiem ir speciālas organizācijas, cilvēki.

**I.Miķelsoņe:** Tā ir tā problēma, ka mums nekad nebūs tik daudz naudas kā dienvidiem. Nebūs kāds departaments, kas tagad visiem dalīs karstvīnu Ziemassvētkos un izrotās eglīti. Tur ir jābūt kaut kam, kas dod iespēju noticēt. Kaut kam maziņam, kaut kam, kas visu laiku nepazudīs.

**I.Rukšāne:** Ir jābūt kaut kam, pirmkārt jautājums, kā uzrunāt. Lai sanāksmi noorganizētu, jāsaprot kā uzrunāt. Uzrunāšanai nedrīkst būt formālai, tai jābūt personiskai, cilvēciskotai. Tas prasa resursus, bet ne tik daudz resursus. To uzrunāšanu savā ziņā apzinoties – ir dažas apkaimes, kurās būs šie aktīvisti lielākie – tur nav šaubu, pierunāt motivēt, palīdzēt, tieši šie apkaimju aktīvisti palīdzēs jums noorganizēt apkaimju sanāksmi, jo viņi ir vietējie, viņiem ir daudz lielāka uzticība nekā cilvēkam, kurš nāk no

malas. Jautājums drīzāk, piekrītu Ilzei, kā dabūt cilvēkus (jo Ilze strādāja Ziepniekkalnā, kā viņa cīnījās, lai dabūtu un atrada tos skolniekus un ar viņiem darbojās). Kā dabūt no 58 apkaimēm (kādas 8 ir ļoti aktīvas), kā dabūt tās pārējās 50. Tas būs tas smagākais, kā no tām atrast, kā motivēt, kā dabūt dzirkstelīti acīs.

**H.Gūtmane:** Tas politiskais jautājums, svarīgs. Bolderājas gadījumā kāds bija ieteicis, ka tie cilvēki tur atrauti no vides tajā apkaimē. Administrācija ir E.Smiļģa ielā, viņi tur dara ko grib. Tur jābūt tētīm vai mammai. Tam saimniekam, pie kura var aiziet, ar kuru aprunāties, kas uz vietas. Ziepniekkalnā arī tāpat, ir jābūt, tam, kurš ir uz vietas, tas ir ļoti svarīgi. Vēl viens viedoklis par saīsināto termiņu – 1,5 gadi ir ļoti mazs laiks, varbūt izdosies izdarīt, ja izdosies sakombinēt visu, saīsināt diez vai ir iespējams. Tas nekas nav.

**I.Rukšāne:** Skatījos uz prezentāciju un domāju – Vau, beidzot Rīgā kaut kas notiek.

**G.Grikmane:** Paldies. Daudz tika izstāstīts par apkaimju iesaistīšanu, sabiedrības līdzdalību. Vairāki jautājumi radās – šo vietu sasaiste ar kopējo RT plānu, jo tas ir galvenais mērķis. Šādi var panākt šo lokālo izpratni, tad jautājums – kā viņš iet kopā ar visu pārējo. Jautājums radās skatoties savstarpējās saiknes (par ko Helēna teica – par iedzīvotāju iesaistīšanu un izpēti un savstarpējām saiknēm starp šīm 2 pozīcijām). Manuprāt, savstarpējām saiknēm jābūt katrai no šīm pozīcijām ar katru citu no šīm pozīcijām. Mazie jaut., kas man radās – vai būs atgriezeniskā saikne par valsts un pašvaldību likumdošanu, kuras rāmjos tiek izstrādāts šis RT plānojums un notiek sabiedrības iesaistīšana, un vai PAD rēķinās ar to, vai ir gatavs dod atpakaļ, grozīt kādus aktus, ja dotu iespēju labāk reaģēt uz sabiedrības līdzdalību, kas varētu veidot elasticitāti, kas šobrīd pietrūkst. Tas ir trūkums patreizējā sadarbībā. Viņš nav elastīgs, nereaģē uz kaut kādām izmaiņām. Šeit rodas pretruna – starp īstermiņa vēlmēm uz vietām un ilgtermiņa pilsētas attīstības stratēģiju – man nav gatavs risinājums, bet tas ir tas, par ko ir nopietni jāpadomā kā sadabūt kopā šīs 2 lietas? Skaidrs jebkuram kā iedzīvotājam – mums vairāk interesē piem., vai bedrītes ir aizlāpītas, un tas ir šodien un tūlīt. Bet Rīgas pilsētai būs jādzīvo un iedzīvotājiem būs jāpārvietojas arī pēc 10-23 gadiem. Ja šodien uzbūvēsim 1 māju šeit un labi izskatīsies, pēc 10 gadiem varbūt traucēs. Tās visas niansas ir jādabū kopā – šodienas vēlmes ar nākotnes iecerēm. Un atgriežamies pie jautājuma – kas tieši ir Rīgas stratēģija. Kas ir Rīgas vīzija un mērķis, uz ko mēs ejam. Mēs esam liela pilsēta, mēs esam kultūrvēsturiska pilsēta, mēs esam tūristu attīstības pilsēta, esam rūpniecība, IT, bankas, zaļa, zila vai kaut kāda savādāka. Mans jautājums – vai šis mērķis un stratēģija arī ir kaut kādā veidā sabiedriski apspriests, t.sk., par šīm vietām.

**I.Purmale:** Varbūt varam saorganizēt atsevišķu tikšanos par stratēģiskiem mērķiem?

**G.Grikmane:** Nevis uzdot jautājumu un skaidrot, bet būtiski skaidrot ne tikai mums šeit, bet arī citiem.

**A.Krūze:** Divos vārdos pateikšu. Daļa no šeit esošiem cilvēkiem jau ir piedalījušies, kad sākām izstrādāt stratēģiju. Līdzīgi kā plānojumu, stratēģiju uzsākot no pirmās apspriešanas un gatavošanas brīža esam aicinājuši piedalīties gan sabiedriskās organizācijas, gan speciālistus (arhitektu savienību u.c.) šis darbs vainagojies ar to, ka pēc Lieldienām būs jāiepazīstinašana ar stratēģiju, būs publiskā apspriede, ļoti daudz esam ņēmuši priekšlikumus vērā, kuri iesniegti arī no šeit sēdošiem cilvēkiem, bet publiskās apspriedes laikā būs iespēja kaut ko pielikt klāt vai kādu kļūdu izlabot. Mēs zinām, atceramies, darām. Mēs esam atvērti, mājas lapa [www.sus.lv](http://www.sus.lv), tur ir iespēja iepazīties ar visu pēdējo informāciju, tur iespējama atgriezeniskā saite, esam gatavi, atvērti uz kontaktu, kaut vai šodien.

**I.Purmale:** Komentē kā veiksies pasākumi par sabiedrības informēšanu, kā notiks izglītošanas process. Pirmajās sanāksmēs, kas būs apkaimēs viņi nebūs gatavi runāt par

plānojumu. Viņi respektē to, kas viņiem deguna priekšā, tās nebūšanas, problēmas. Bijām domājuši aptaujās identificēt iedzīvotājiem saprotamās lietas. Sanāksmēs nerunās par plānojumu, bet par savām lietām. Tāpēc būs mūsu atbalsta komanda ar citu nozaru departamentu speciālistiem, izpilddirekcijas pārstāvjiem, kas varēs fiksēt tos jautājumus, kas ir tie ikdienišķie, tie saimnieciskie, lai nerodas sajūta, ka viņi atnākuši šeit velti. Tas ir sabiedrības izglītošanas process, kā izdosies? Ir ilūzija, ka varētu izdoties.

**H.Gūtmane:** Nav svarīgi vai tas izdosies vai neizdosies, svarīgi – ir to darīt, tas ir atslēgas vārds.

**I.Aizstrauta:** Minējāt, ka 2 apkaimēs ir veiktas aptaujas – Imantā un Zolitūdē. Kādas bija aptaujas metodes, kā strādājāt ar iedzīvotājiem, kādi rezultāti.

**S.Kalvīte:** Šobrīd vēl neesam publiskojuši, jo jāpalaiž lielais iepirkums. Veica pētījumu kompānija SKDS ar tiešo interviju metodi. Iedzīvotāju dzīves vietā nointervēti 250 iedzīvotāji katrā apkaimē. Bija aptaujas anketa ar atbildes variantiem un brīvā formā atbildes.

**I.Aizstrauta:** Vai sadarbība ar iedzīvotājiem jūs apmierina, šis darbs, process, ko veica SKDS, vai jūs saprotat, ka ceļš nebija pareizais, un jūs meklējat jaunas metodes kā strādāt?

**S.Kalvīte:** Mūsu vērtējums, ka darbs bija pietiekami kvalitatīvs, ko mēs saņemām tās atskaites. Mēs esam domājuši arī par citiem veidiem, izpētēm, metodoloģijām. Šo procesu gribētu nosaukt par izpēti.

**H.Gūtmane:** Jūs jautājāt, vai bija izmantotas kvantitatīvās metodes – sastādītas anketas, samestas pastkastītē?

**S.Kalvīte:** Bija profesionāli intervētāji, kas devās uz apkaimēm, bija konkrēti izlases punkti, piem., 29, devās dzīves vietās

**I.Aizstrauta:** Vai aptaujas jautājumus sastādījāt jūs plānotāji vai SKDS pēc saviem principiem?

**S.Kalvīte:** Mēs identificējām tēmas – kuras mēs gribam apzināt, jautāt. Noformulēt jautājumus mums palīdzēja šī profesionālā pētījumu kompānija, kam pieredze kā uzdot jautājumus, lai iedzīvotājs spēj uz viņiem atbildēt, lai saņemam tās atbildes ko gribam dzirdēt.

**I.Aizstrauta:** Ja šie rezultāti ir apmierinoši, kādēļ jūs neturpināsiet pārējās apkaimēs? Kāpēc citās apkaimēs nav veiktas aptaujas?

**I.Purmale:** Mēs turpināsim. Tāpēc bija šis pilotprojekts, lai saprastu – vai ar to mums pietiks. Tā būs izejas bāze ar kuru iesim uz apkaimēm. Jo identificēt visus jautājumus sanāksmē ir neiespējami. Tad varbūt 2-3 stundu laikā varēsim kaut kādu rezultātu iegūt. Tās būs tās detaļas no kurām jāsāk šķetināt, kas šajā apkaimē nepieciešams.

**S.Kalvīte:** Minēts, ka rezultātā būs 58 atskaites. Pilotpētījums bija ļoti vērtīgs – pēc tā radās precizējoši jautājumi un papildinājumi, kas ir jāuzlabo.

**R.Krūskopa:** Ļoti patīkami – kā ieplānojuši darīt, bet lielāka veiksmē būs, varbūt jūs jau esat to izdarījuši, bet ļoti patīkami būtu, jo iepriekšējais pilsētas plāns bija, cilvēki kas bija strādājuši, un šodien noteikti vajadzētu izvērtēt – kas bija viņu kļūda, kāpēc neiznāca, tā kā šobrīd tas ir iznācis. Nākošais jautājums, es uzskatu – kā 2x aizrādīja – jūsu sadarbība ar BV, jo skaidrs jūs esat 2 karojošas organizācijas, pa vidu projektētājs, nostādīts sarežģītās situācijās. Piem., Maestro bija novests pie situācijas, ka valdījās. Negribētu, lai tā notiktu. Un par atsevišķos reģionos darbojošos bīdītājus. Esmu Mežaparka iedzīvotājs, tagad ir attīstības biedrība, kuras vadītājam galvenais bija izbīdīt velosipēdistu celiņu, jo visa viņa ģimene brauc ar riteniem. Nākošais jautājums – atdots lielais trotuārs velosipēdistiem, bet tur iet mātes ar bērniem un ratiņiem, un ir

uzkļiedziens un tev ar tiem ratiņiem, bērniem kaut kur jādodas. Nav atrisināts reģionā, neviens par to nedomā – pirms zaļiem laukumiem saliek liela izmēra akmeņus. Mežaparka iedzīvotāji visi nesaprot, ka zaļā zona nav viņa, jo tai pat laikā trotuārs ir viņam jātīra, kaut gan tas nav viņa. Vēl ir Bergos un Vecāķos ir 2 grupas, kas aktīvi darbojas (ar kriminālu noslieci), neko neatļauj. Šobrīd situācija, kad attīstības plānā bija paredzēta daudzstāvu apbūve, viņi noprotēja viņu, ir noprotēta būvatļauja. BV tiesājas ar šo biedrību. Biedrība ir vinnējusi, plānotāji stāv malā un skatās, jo attīstības plānā bija tas iekšā. Tā ir tā saikne. Tajās vietās cilvēkiem nevajag prasīt – tikai ko viņš grib? Aizejot uz sapulci – izdomājiet katrai vietai (piem., paprasiet – kā jūs domājat Āgenskalnā). Lai viņi uz nākamo tikšanos sagatavojiet vai atsūtiet obligāti. Svarīgi – aptaujātājam atzīmēt vecuma grupas, tas ir būtisks jautājums.

**H.Gūtmane:** Projektētājiem ļoti liela sāpe, jo līgumos nav paredzēta nauda, visiem veikt aptaujas, strādāt ar iedzīvotājiem, bez tā ir ļoti grūti strādāt. Rezultāts – slikti ir pašvaldībai, iedzīvotājiem. Lietas jāsasaista ar sāpošām.

**I.Rukšāne:** Tas ir jautājums par ko jau esat runājuši, stāstījāt. Ilgtermiņa attīstības stratēģijai, kuras risinājumi integrēti jūsu plānā, protams tā ir tā loģiskā sasaiste – jābūt Būvvaldē un BV uzskata to par saistošu. Vēl lieta kas te izskanēja, manuprāt ir ļoti būtiska, jūs minējāt par plānu, lai būtu saprotams iedzīvotājiem. Es varētu nosaukt plānu par „**plānu bērnam**”. (*Stāsta piemēru*). Domāju, ka cilvēki, kas ar to nav saskārušies, šis bērna plāns ir ļoti svarīgs visos līmeņos. Tas varētu būt kā instruments, bērna ceļvedis, par to, cik svarīgi ir sabiedrībai iesaistīties šajos procesos. Varbūt tas ir mazais komiksiņš.

**H.Gūtmane:** Tā ir programma (*internets čaiņikiem*), kaut kas vienkāršā veidā uzrakstīts.

**I.Purmale:** Mums tāda doma bija, uz sabiedriskajām apspriedēm divus plānus likt – viens bērna plānojums, otrs juridiskais dokuments.

*Runā reizē vairāki.*

**I.Niedole:** Viss ir labi, kā jums iet. Bet mēs runājam par divām savā starpā saistošām daļām. Un pēc tad pārliecināt sabiedrību, ka mēs pareizi izdarījām. Mums bija divi ziņojumi – par tehnoloģiju, projektēšanas tehnoloģiju, un otrs, kas mūs ļoti uztrauc – kā sabiedrība ... Pirmais tieši saistīts ar otro, lai būtu iespēja bērniem paskaidrot, ka tas viss izdarīts pareizi. Sakarā ar to – jums tur lapiņas bija uzzīmētas – kur Tm plānojums. *Runā reizē vairāki.* Ļoti trūkst atgriezeniskās saites .... Piem., mēs kā transporta speciālisti varam kaut kā ietekmēt uz zonējumu. Sakarā ar to es domāju – šeit obligāti vajag parādīt savstarpējo sadarbību.

**I.Purmale:** Pilnveidosim shēmu.

**I.Niedole:** Otrais, lai mums būtu objektīvi rādītāji – lai varam pārliecināties paši un pārliecināt citus, ka viss izdarīts pareizi un labāk atspaidos pēc tam iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Piem., mums vajag izveidot kritērijus izveidot. Piem., kā varam nodrošināt sabiedriskā transporta pieejamību. Piem., 90% mārketizma – 5 min laikā var sasniegt pieturvietas. Bet mēs solam, ja mēs izveidosim un viss būs labi, tad sasniegsim ne 90, bet 95%. To var rādīt katrai apkaimē, ar to var pārliecināt. Vēl sasniedzamība no centra – vai uzlabosies, ja mēs izveidosim transporta sistēmu, satiksmes sistēmu. Ja mēs sabiedrībai dosim iespēju piedāvāt, un pēc tam ņemsim vērā tikai ... tas būs tikai priekšrādītājs. Vajag ātrāk izdarīt – pirms 1.redakcijas rakstīšanas. Lai ņemtu vērā tādus priekšlikumus. Atgriezeniskā saite ir tur iekšā, transporta sistēmas izveide.

**T.Kokins:** Jautājums, kas palika neatbildēts par elastību. No savas pieredzes ar velo lietām – jebkuru izmaiņu, jebkuru ierosinājumu, jaunu lietu, viņa atduras pret vienu lietu



„Mūsu normatīvs to neparedz”. Skaņojot jebkurās iestādēs – uzreiz strupceļš. Vai šis plāns var kaut kā risināt, ietekmēt šo elastību.

**G.Grikmane:** Viens ir izglītošana, otrs – jautājums par to – kas ir saistošs un kas nav saistošs. Patreiz Rīgā darbojas RTIAN. Punkts un ĀMEN. Tas ir ķieģelī iebūvēts. Mēs vairs nevaram aiztikt. Tas ir paskaidrojuma rakstā, tas ir kaut kādos tematiskos plānojumos, kaut kādās literālajās sadaļās, šausmīgi gari. Tur ir daudzas lietas foršas un ļoti labi uzrakstītas, bet pilnīgi nekā neatspoguļojas RTIAN, pēc kuriem mēs projektējam. Būvējam māju zaļu, 3m garu, 4m augstu, vienalga kā. Savādāk nevaram taisīt. Ja šobrīd runājam, ka būs kaut kādi Tm plāni, būs lokālie plāni, kas dos šo ieskatu par Rīgas pilsētas sastāvdaļu savstarpējo integritāti, mobilitāti, vienalga ko, vai būtu iespējams panākt kaut kādā veidā, ka šie Tm plāni ir kaut kādā veidā saistoši, vai viņi nosedz ļoti skrupulozi aprakstītās RTIAN sadaļas un varbūt nenosaka, ka 4m vienmēr un 100%, bet kaut kādos izņēmumos un vai iespējam atkāpties no tā? Jautājums – vai par to ir domāts – par atgriezenisko saiti, par likumdošanas aktiem. Jo faktiski jautājums par šo iespēju mainīt kaut kādus

**E.Bērziņš:** Tas ir plānošanas sistēmas jautājums – par ko mēs cīnījāmies un nepanācām. Nevar būt teritorijas plānojums kā likums saistošo noteikumu veidā, ka apstrīdēt var tikai Satversmes tiesā.

**G.Grikmane:** Tas ko mēs runājam, acīmredzami ir jādāmā, tas ir departamenta jautājums, jo RTIAN arī ir teritorijas plāna sastāvdaļa, līdz ar ko atslogot šos RTIAN, nemēģināt uzrakstīt tik ļoti no punkta A līdz B, mēģināt vispārīgāk un dodot šīs atsauces. Tiklīdz būs atsauces uz daļām vai kaut kas deletēts projām, viņš kļūs saistošs. Protams BV var rasties kaut kādas pretenzijas, ka sāksies interpretācijas no projektētāju un attīstītāju viedokļa, katrs lasīs kā vēlas un tas nesakrīt ar to kā domāts.

**H.Gūtmane:** Bet tagad katrs dara kā vēlas.

**G.Grikmane:** Tieši tā. Šīs līnijas vilkšana no uzrakstītā punkta A uz B nebūt nenoved pie viena viendabīga risinājuma, kur visiem skaidrs – tā bija uzrakstīts.

**H.Gūtmane:** Jo vairāk līniju, jo vairāk ceļu kā viņas apiet.

**I.Purmale:** Kā mēs mēģināsim darīt. Ir mums rāmis, bet vairākpakāpju plānošanas sistēmu mēģināsim izveidot savu iespēju robežās, ko mums atļauj spēkā esošajās normatīvie akti. Plānojuma līmeni mēģināsim radīt maksimāli elastīgu, lai nākamie plānošanas līmeņi var detalizēt tās lietas, kas būtu jādetalizē. Par BV – cerams, ka drīz būs pieņemts Būvniecības likums, tad zemākais plānošanas līmenis, kas ir detālplānojumi pāriet BV pārziņā. Šobrīd mēs nododam funkcijas saistībā ar detālplānojumiem Būvvaldē. Pēc jaunā Plānošanas un Būvniecības likuma detālplānojumi pāriet citā fāzē, tā ir būvniecības procesa sastāvdaļa. BV līdz šim ir piedalījusies visos plānošanas procesos, viņa ir bijusi iesaistīta noteikumu izstrādes darba grupās, piedalījusies detālplānojumu apspriešanās, atzinumu sniegšanā, rezultāts tāds, kā jūs norādījāt. BV būs spiesta iedziļināties plānošanas lietās, jo viņi būs arī detālplānojuma procesa virzītāji un vadītāji. Runājot par konkrētu būvniecības ieceri, saistās tieši ar plānošanas jautājumu.

**H.Gūtmane:** Jautājums – bet man nav ideju kā atrisināt. Vēl viens ceļš – skatīties uz projekta saskaņošanas procesa transformāciju.

**G.Grikmane:** Tas jaunajā Būvniecības likumā ir atrunāts. Tā secība. Būvniecības likumā šis grozījums par sabiedriskās apspriešanas vietu – kā notiek šī sabiedrības informēšana un attiecīgi mazākas iespējas ar sliktu rezultātu.

**H.Gūtmane:** Domāju, ka būvatļaujas izdošana kaut kādos mazliet agrākos posmos, nevis pēc visu ... (*neskaidri*) savākšanas, 25 sējumus ... Bet man radās doma, ka replika uz to rodas par vīzijām. Zaļa, zila vai vēl kaut kāda vīzija svarīga, bet varbūt mums ir

jāpadomā par vīzijas noformēšanu, bet nevis telpas jēdzienos, bet cilvēku jēdzienos, piem., „Runājošā Rīga” vai „Tusējošā Rīga”, ierakstīt cilvēku galvās, ka mūsu mērķis ir savstarpējā draudzība. Nevis izglītot zaļo vai zilo Rīgu, tas ir ļoti svarīgi. Man tikko bija liels ..., fantastisks, ļoti labi uztaisīts, trūkst šīs lietas, par ko visi domā. Bet, ja cilvēks domā, ka viņš domā par cilvēku, izrādās viņš domā par telpu, viņš nepamana to. Tas ir Gorillas efekts. Vai zināt to? Sociālie psihologi ir uztaisījuši eksperimentu. Uzņēmuši filmu, 15 min filmu, kur darbojas 2 cilvēku grupas (melnās un baltās drēbēs). Un skatītājiem viņi ir pateikuši, pievērsiet uzmanību cilvēkiem grupai baltās drēbēs, tāpēc, ka deva uzdevumu novērot – ko novērot, ko pierakstīt. Tajā starpā uz 5 vai 10 sek. viņi palaiduši skatuvē darbībā tumšo gorillu. Pēc tam, kad viņi apjautāja cilvēkus, skatītāji nebija pamanījuši gorillu. Viņi neticēja, ka tā ir gorilla, bet tad kad viņiem rādīja vēlreiz – daļa no viņiem pateica, ka tā ir cita filma, tā nevar būt, ka viņi būtu pamanījuši. Pēc tam uz tā pamata, tas ir „akluma efekts”. Pirmkārt, mēs esam akli pēc procesa un tad mēs esam akli paši pret sevi. Tātad dubultais aklums. Un tas darbojas pilnīgi visur. Tās ir cilvēka uztveres iedzimtas īpatnības, un viņas darbojas mūsu plānošanas līmenī precīzi. Tātad mēs redzam to, ko mēs redzam. Prātā padarīt dominantu kaut kādu lietu. Ja mēs vīzijā padarīsim dominantu to cilvēku lietu, viņa lēnā garā sāks arī ietekmēt cilvēku darbību.

**I.Sirmā:** Principā cilvēki redz to, ko viņi grib redzēt. Viņiem ir stereotipi, viņiem ir aizspriedumi. Mūsu līdzšinējā pieredze rāda, ka viņiem var stāstīt labas lietas un rādīt skaistas vīzijas, bet viņi tam netic, jo viņi domā – tāpat no tā nekas nesanāks, jo līdzšinējā pieredze ir ļoti slikta.

*Komentārs:* Tas ir sākumā.

**H.Gūtmane:** To ko jūs tagad izveidojāt, pēc kāda laika dos rezultātus, jūs redzēsiet.

**I.Sirmā:** Cilvēki notic tikai tad, kad redz, ka viņu priekšlikumi tiek ņemti vērā. Tieši šī atgriezeniskā saikne un pamazām rodas šī uzticība un arī pēc tam sadarbība. Viņiem tas ir jāsaņū.

**H.Gūtmane:** Šeit es mazliet pesimistiski, jo tā mūsu vecā lieta, 2000 gadus vecs mīts, par to, ko tu redzi, tici un uzticies, un ko tu neredzi, tas ir Jēzus un stāsts „Neticīgais Toms”, to ko Tu redzi, vienalga tie rezultāti, sit viņu krustā, es domāju, ka tas process ir ...

**I.Purmale:** Vai ir kādam kas sakāms? Tad par turpmāko mūsu sadarbību. Vai mēs darām tieši tāpat kā ar nevalstiskajām? Mēs sagatavosim darba uzdevumu Tm un lielajam plānam, tad jums izsūtīsim un organizējam nākamo tikšanos, vai jūs būsiet gatavi atkal veltīt laiku šādam pasākumam.

**I.Rukšāne:** Domāju, ka tas būtu vērtīgi viņus izsūtīt pirms šīs tikšanās klātienē.

**I.Purmale:** Mēs varam arī prezentācijas izsūtīt. Darba gaitā mēs sapratīsim cik un kā mēs tālāk organizēsim tos darbus. Nākamreiz tiksīmies par darba uzdevumiem un izsūtīsim mūsu sagatavotos materiālus, lai varat kaut ko nokomentēt.

Paldies, līdz nākamai reizei.

### **Tikšanās laikā izskanējušie jautājumi, priekšlikumi, ieteikumi, atziņas:**

1. Vai šobrīd ir darba uzdevums, vai šobrīd to var precizēt un vai tas tiks precizēts.
2. Vienojas, ka nākamreiz runās par darba uzdevuma jautājumiem.
3. Ieteikums pirms apstiprina darba uzdevumu – saprast visas iespējamās izpētes.
4. Ieteikums izmantot universitāšu, profesionālo organizāciju resursus.
5. Ieteikums – lai plānotu, vajag izmantot reālo ikdienas situāciju un plānojumu piesaistīt pie reālās dzīves.
6. Pietrūkst lielais mērķis, vīzija – uz kurieni Rīga iet, par stratēģiju.

7. „**Plāns bērnam**”, lai saprotams iedzīvotājiem.
8. Ieteikums – vārda „**transports**” vietā lietot mobilitātes terminu.
9. Par sadarbību ar Būvvaldi – kā „2 karojošas organizācijas”.
10. Par BV iesaistīšanu rudens Apkaimju sanāksmēs.
11. Par sanāksmju organizēšanu – nepieciešama aktīvistu iesaistīšana, iedzīvotāju neformāla uzrunāšana.
12. Sabiedrības līdzdalība un izpēte ir atrautas. Vajag atgriezenisko saiti, sadarbības rezultātā rodas uzticība.
13. Sabiedrības iesaistīšana ir grūtākā daļa, nepieciešama radoša pieeja.
14. Kā notiks iedzīvotāju izglītošanas process?
15. Par apkaimju sanāksmēs apskatāmām tēmām, vai var apvienot 2 tēmas, arī „degošās”?
16. Par iedzīvotāju līdzdalību un sasaisti ar RTP.
17. Ieteikums apkaimē veidot struktūru (RD, PAD, BV, iespējams arī Labklājības departaments), kura nodarbojas ar katras apkaimes dzīves uzturēšanu un sistemātiski strādā tieši apkaimju līmenī, savieno plānošanu ar reālo dzīvi un cilvēku vajadzībām.
18. Par veiktajām aptaujām Imantas un Zolitūdes apkaimēs.
19. Par RTIAN (skrupulozi aprakstītajām sadaļām), paskaidrojuma rakstu. Ieteikums – atslogot RTIAN, normatīvos aktus veidot elastīgāk.
20. Par jauno Plānošanas un Būvniecības likumu.

**Sanāksme** tiek slēgta plkst.12:15

**Pielikumā:** Dalībnieku saraksts uz 3 lp.

Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta  
Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītāja

I.Purmale

Protokolēja

I.Žubure

